עד: עשרה יוחסין פרק רביעי קידושין

הכי קאמר כל האסורים לבא בקהל כהונה ומאי נינהו גיורת פחותה כו'. וא"ת אמאי לא פריך הא תנא ליה רישא דגר מותר בממזרת כדפריך לעיל וי"ל דלאו עיקר קושיא היא דפריך הא תנא ליה רישא אלא עיקריה מאידך קושיא קמיך ר' יהודה אוסר להייא: **והרי** גר דמותר בכהנת ומותר בממזרת. וא"ת מאי לפי פירוש החכרו כשרות להיות לפסולים ולא משום הכשר גר הוא דלעולם אמרינן דהכן אסור בגיורת ומותר אסור ר"ל כל שמותר לבא בקהל מעעם יחוס אסור ליקח ממזרת ורלה לפרש[א] הכי גר שנשא בת ישראל שהבת מותרת לכהן ומותרת בממזר כר"א בן יעקב וכה"ג

פירוש נסמוך:

דת"ק סבר ממזר מאחותו הוי ממזר. ואם תאמר היכי משמע פלוגתייהו ממתני' ופירש הקונטרס דה"ק כל העולדים מאיסור עדוה ממזרים הם ומותרים לבא זה בזה בני מייבי כריתות בבני מייבי מיתות[ב] עכ"ל ולא נהירא דלומק הוא[ג] לכך פר"י דה"ק [ד]כל האסורין לבא בקהל [ה]שאפילו קידושין אין מופסין בהם[ו] כגון מייבי כריתות מותרין לבא זה בזה כלומר כל שבא מאיסור תפיסת הקידושין דהייבו בני מייבי כריתות וחייבי מיתות לאין קידושין מופסין בהם כולן מותרין לבא זה בזה דקסבר יש ממזר מכל דבר ולא תפסי קידושין: **מאי** קא משמע לן תנינא בו' ר' יהושע אומר כל שחייבין עליו מיתת בית דין. ופירושו כמו תנינא חדא זימנא דלעיל[ז] דאבא שאול דהוה ליה למיתניה התם בני מילתא דר' יהושע וכן היה ר' יהודה אומר כדבריו וא"ת אמאי איצטריך למיפרך תנינא ליפרך דר' יהודה אדר' יהודה דהכא קאמר ר' יהודה לאין ממזר אלא מחייבי מיתות ב"ד ובמסכת יבמות (דף מט.) קאמר לא יבלה כף אביו[ח] חייבי בחנוסת אביו שהיא בלאו וסמיך ליה לא יבא ממזר משמע שממזר הוה אפי' מחייבי לאוין דהא ר' יהודה נמי דרים קמוכים בשאה תורה[ט] וי"ל דר' יהודה סבר התם דאשה אב דכתיב בין לא יקח וכן לא יבלה הוי מיותר דהשתא אנוסת אביו לא יקח דכתיב לא יבלה כף אביו אשתו מיבעיא וא"כ למידרשיה ולומר דלא יבא ממזר דוקא מאשת אביו ולימא הכי מלא יקח עד לא יבלה דהייבו אשת אביו הוי ממזר עפי לא הוי ממזר[ד]:

ושניהם

הכי קאמר כל האסורים לבא בקהל כהונה [א]מאי נינהו גיורת פחותה מבת שלש שנים ויום אחד ודלא [ב]כר' שמעון בן יוחי מותרין לבוא זה בזה ונוקמה בבת שלש שנים ויום אחד ואפי' לר' שמעון בן יוחי א"כ [ג]מצידה תברה אלא טעמא דבת שלש שנים ויום אחד הא פחותה מבת שלש שנים ויום אחד דמותרת לבא בקהל כהונה אסורה לבוא זה בזה הרי פחותה מבת שלש שנים ויום אחד לר"ש בן יוחי דמותרת לבא בקהל כהונה ומותרות לבא זה בזה וכללא הוא דכל האסורים לבא בקהל כהונה מותרין לבא זה בזה והרי אלמנה וגרושה וחללה וזונה דאסורים לבא בקהל כהונה ואסורים לבא זה בזה ותו הא מותר אסור והרי גר [ד]שמותר בכהנת[ה] ומותר בממזרת אלא אמר רב נתן בר הושעיא ה"ק כל שכהן אסור לישא את בתו ומאי ניהו גר שנשא גיורת [ו]וכר' אליעזר בן יעקב מותרין לבא זה בזה וכללא הוא דכל שכהן אסור לישא את בתו מותרים לבא זה בזה הרי חלל שנשא בת ישראל דכהן אסור לישא בתו ואסורין נמי לבא זה בזה לא קשיא [ז]כר' דוסתאי בן יהודה והרי חלל שנשא חללה וכהן אסור לישא בתו ואסור נמי לבא זה בזה ותו הא מותר אסור והרי גר שנשא בת ישראל [ח]וכהן מותר לישא בתו ומותרין לבא זה בזה אלא אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה הכא ממזר מאחותו וממזר מאשת איש איכא ביניהו ת"ק סבר [ט]אפי' ממזר מאחותו נמי הוי ממזר ור' יהודה סבר מאשת איש הוי ממזר מאחותו לא הוי ממזר מאי קמ"ל [י]תנינא איזהו ממזר כל שהוא [יא]בלא יבא דברי ר' עקיבא שמעון התימני אומר כל שחייבין עליו כרת בידי שמים [יב]והלכה כדבריו ר' יהושע אומר כל שחייבין עליו מיתת ב"ד אלא אמר רבא גר עמוני ומואבי איכא ביניהו והכי קאמר כל האסורים לבא בקהל ומאי ניהו גר עמוני ומואבי מותרין לבא זה בזה אי הכי [יג]מאי ר' יהודה אוסר ה"ק אע"פ שרבי יהודה אוסר גר בממזרת[יד] הני מילי גר דראוי לבא בקהל אבל גר עמוני ומואבי דאין ראויין לבא בקהל לא תנו רבנן [טו]בן תשע שנים ויום אחד גר עמוני ומואבי מצרי ואדומי כותי ונתין חלל וממזר שבאו על הכהנת ועל הלויה ועל בת ישראל [פסלוה] [טז]ר' יוסי אומר כל שזרעו פסול פוסל וכל שאין זרעו פסול אינו פוסל רבן שמעון בן גמליאל אומר כל

מסורת הש"ס

עין משפט נר מצוה

סג א מיי' פי"ח מהל' איסורי ביאה הל"ג סמג לאוין קכח טוש"ע אה"ע סי' ו סעי' מ:

מד ב מיי' שם פט"ו הל"ח סמג לאוין קז טוש"ע אה"ע סי' ד סעי' יג:

מה ג מיי' שם פי"ח הל"ג סמג לאוין קכח טוש"ע שם סי' ו סעי' מ וע"ש נב"י:

מוסף רש"י

איזהו ממזר כל שהוא בלא יבא. כל קורבה שהיא בלתי חלקלה ומקילה אין בה כרת, כגון אנוסת אביו וכו' יהודה היא בלתי בלא יבא דלא יבלה כף אביו, ומתמה קורבה דאביו, וכגון נשא אלמנתו דהוי בלא יבא יבא והוי לאו דקורבה בלא כרת (יבמות מט.). **כל שחייבין עליו כרת.** אבל שאר חייבין אלמנתו לא הוי ממזר (שם). **בן תשע שנים ויום אחד.** שאם גר עמוני ומואבי כו'. דאמרינן לבא בקהל. מצרי ואדומי. בב דור שלישי נעשה, כותי ונתין. בלא תתחתן בם, דקסבר טיתים ונירי אריות הן, חלל. פסול לכהונה, פסלוה. אם בת כהן מן התרומה ולויה וישראלית מלינשא לכהונה עולמית (יבמות פח.).

תוס' ר"י הזקן

נמ'. ומאי ניהו. דלא איירי בהו כרישא דמתני'. זה בזה. לישא ממזרת או שתוקית. אי הכי [ובו'] דהני (וכו') ודאי לא אקרי קהל. בן ט' שנים ויום אחד. כלומר בן ט' שלמים כיאתו ביאה, וכן בת ג' ויום אחד פי' בת ג' דניהוו שלמים [ד]לקח* קצת משנה אחרת. פסלוה. לבהנת מן הכהונה ומן התרומה, ולויה וישראלית מלינשא לכהן, כל שזרעו פסול. שמקצת זרעו פסול אע"פ שקצתו כשר, כגון גר עמוני ומואבי שזכריו פסולים ונקבותיו כשרות, פוסל. אשה בביאתו ובהא פליג עליה רשב"ג, וכל שאין זרעו פסול. כלל, כגון מצרי שני שזרעו הוא דור שלישי הוא אינו פוסל אשה בביאתו ובהא פליג ר' יוסי את"ק.

*יאולי צ"ל: שיכנס קצת בגמרא אחרת

תורה אור השלם

ו. לא יבא ממזר בקהל יי גם דור עשירי לא יבא לו בקהל יי: דברים כג ג

הגהות הב"ח

(**ט**) [ובעמוד ח], **ג**) [דכרים כג], **ו**) [יבמות ד ע"ח], **ד**) [שם מט סוע"ח, ע"ש].

מוסף תוספות

א. דסמיך אהא דמצי למיפרך. ת"י במהרש"א. ועי' תוס' הרא"ש שיש לו גירסא אחרת בגמ' ומפרש באופן אחר. **ב.** דאין לפרש כל האסורים לבא בקהל אממזרים קאי דר' יהודה נמי הכי אית ליה דכל ממזרים מותרים לבא זה בזה, תוס' הרא"ש. **ג.** דחייבי לאוין נמי אסורים לבא בקהל. שם. **ד.** כלומר שאינם נדבקין בכל קהל שיש קהל שאין להם בו תפיסת קדושין. שם.

מסורת הש"ס

(**א**) [יבמות ס: לקמן עח.], **ב**) [בערוך ערך נד ה גרים כנסם רבינו מנגאל ת"ר מתמה מהרה ע"ש], **ג**) [כדפו"ר: דמוקר בסהוטה. ועי' תוס"ר], **ד**) [לעיל עב ע"ב], **ה**) [יבמות נז. לקמן עז.], **ו**) [לעיל סב. סז. לקמן עז.], **ז**) [בכת"י: דסכן], **ח**) [מיבת אפי' ליתא בכת"י וכדפו"ר ועסף ע"פ הרש"ל, אמנם גם כתוב' ועי"ר ליתא], **ט**) יבמות מט. ספרי פ' מלא, **י**) [בכת"י: תמלי. וכ"ה בכש"ל], **כ**) לעיל עב., **ל**) יבמות סח. [תוספתא דעדה רפ"ו], **מ**) יבמות סט., **נ**) [ל"ל דקאמר. רש"ל], **ס**) [ע' לקמן עח סוע"ח], **ע**) [בכת"י: בממזר], **פ**) [כדפו"ר ופפו"י: ולאח], **צ**) [בכת"י כתוב: אלא מ"ק סבר יש], **ק**) [ל"ל מנ. (רש"ל) (וכ"ה בתוס' בשמו)], **ר**) [ל"ל אוסר לבני חייבי (רש"ל)], **ש**) [ל"ל כל האסורין לבא בקהל שאין קדושין מופסין בהן כגון אפי' חייבי כריתות סי'. רש"ל], **ת**) [כדפו"ר: אפילו אין קידושין מופסין וכו'. ולפנינו כרש"ל], **א**) [בעמוד א], **ב**) [דכרים כג], **ג**) [יבמות ד ע"ח], **ד**) [שם מט סוע"ח, ע"ש].

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com